

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—I l'enze, qui és?

Tapes Esquella 1935

**Relligat i Tapes
D'aurades
Pessefes 8'50**

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE COMIC

(PALAU DE LA REVISTA)

Companyia de Josep L. Campua i Josep Santpere

¡EXIT! ¡EXIT!

Mujeres de fuego

PER TOTA LA COMPANYIA

GRANS LIQUIDACIONS I REBAIXES DE PREUS

Casa BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA

Amb ocasió de formidables compres amb baixes de preus, li permeten oferir-vos aquesta temporada grans avantatjes amb TRAJOS I ABRICS.

Els nostres aparadors són els més grans i més ben presentats de tot Barcelona d'indumentària masculina, i vos donaran reflexe exacte de la moda per escollir la elegància que més vos convingui.

Amb la CASA BASTIDA no hi poden res els seus competidors. Es la única casa que cada any veu augmentada la seva clientela i la xifra de negoci des de la seva fundació, gràcies a adoptar els gustos més moderns als sorprenents preus següents:

- 100.000 Trajos de 20 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 70 pessetes
- 100.000 Abrics de 25 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 75 »
- 100.000 Pantalons de 5 a 10 ptes. i classe més superior de 12 a 20 »
- 100.000 Impermeables Plum's, Trinxeres i Xecos des de 15 pessetes

SECCIO A MIDA

Tenim una secció que ens permet en cas de qualsevol compromís que necessiteu un trajo de carrer, dol o etiqueta escollint-lo al matí, el podreu tenir llest a la tarda.

Trajos i Abrics a la mida des de 60 ptes. i amb classe superior des de 85 ptes. - Trajos etiqueta a mida, Fraks, Xaqués i Smokings desde 100 pessetes. - Trajos i Abrics de nen a mida, totes formes des de 30 pessetes

Obsequiem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi i altres presents a proporció amb l'import de la compra

SECCIO DE CAMISERIA I GENERES DE PUNT

100.000 Camises confeccionades a 4, 5, 6, 7 i 8 ptes. molt superiors. - 100.000 Pijàmes confeccionats des de 6 ptes. i Bates des de 15 pessetes. 100.000 Mitjons fantasia i camisetes des de 1pta.

NOTA: Els que de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa poden escriure i adjuntant 0'50 ptes. en segells, rebran figurins, mostres a un sistema especial per a prendre les mides amb les instruccions per rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessefes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessefes

CRONICA

La lògica del poble

La lògica dels pobles la imposa la realització dels fets. *Tal farás, tal morarás*, i crec que tractant de semblant tema, l'adagi li ve a mà.

Ni els canvis de govern, ni els estats caòtics, ni la paraula més o menys fogosa de l'orador no poden res contra la lògica irreduïble, incontestable de les masses. El poble vol atènyer una lita i res no el desvia del camí que els seus sentiments li han assignat en l'accidentada cursa de la vida política. És per això que el poble es va tornant descregut, malfiat, indecis.

«Manta vegada, el líder, l'home escollit entre tants milions de cors que glateixen per un esdevenidor més adient amb esperances legítimes, ha promès (els polítics prometen sempre), ha jurat, ha rejurat, ha conduït la nostra generació vers horitzons diafans de deslliurança. Ha promès, valent-se d'imatges pleròriques de llum, de foc i de passió, el que sabia que, malgrat els seus desigs, no podria donar mai.

I els somnis del líder, del governant, han contagiats l'ànima tendrívola d'algun sector escàs. Han aleanat la gosadia de l'arribista, han fet tremolar de neguit algun personatge de dretes, sempre temerós d'una reacció sagnant portada a cap per l'element sofert, per l'element popular...

Malgrat tot, el poble s'ha deixat conduir per la seva lògica de sobres congruent i passat el moment de passió i fins de demagogia, ha mogut el cap, decebut, i ha dit: «Tampoc no és aquest l'home que ho arranjara».

Per un fenomen no gaire explicable, cada volta que puja els graons del poder un nou governant, si no està catalogat en la nomenclatura de les extremes dretes, el poble sempre benèvol en majoria innegable de sentiments esquerrans, el situa en un pla de simpatia, envers els seus ideals, que més tard o més

d'hora, li ha de reportar una desil·lusió més, un nou desencís. Creu en l'home justicier, i topa amb un altre de tants.

Volent que sigui d'esquerres tot el que no és de dretes, i d'ací neix el més gran dels errors populars, error que la lògica incontrovertible del poble deixa palès, més tard, a voltes quan ja no s'hi és a temps.

El poble d'esquerra, no pot esperar dels partits incoloros altra cosa sinó calamitats. Aqueixos homes són producte d'un estat de fermentació social i neixen per generació espontània; el mateix poden ésser «rovellons» que «dleteroles verino-

Aquest número ha estat visat per la censura

Visió de l'hipòdrom quan s'hi faci cross.

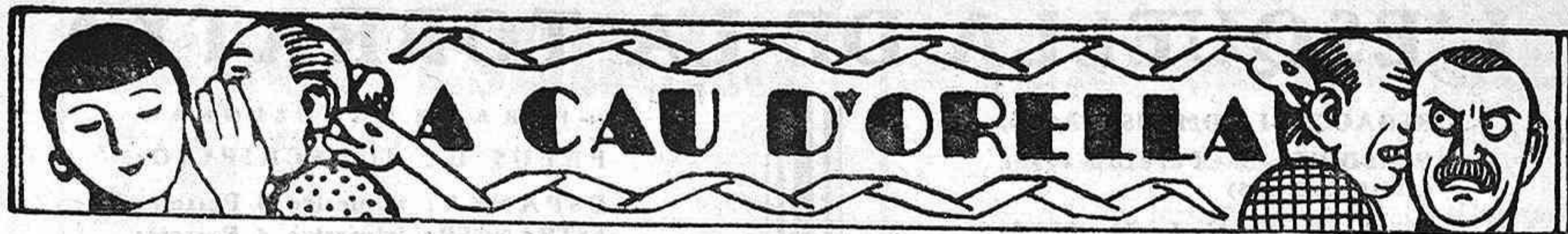
ses». *El poble del exterior...*
trefaccions o *...*
que prometin *...*
ment, *...*
tíu *...*

I els homes desenganyats, ferits en el cor de les seves aspiracions, rompen amb el sentiment, reixen i cadenes que han forjat aquests polítics, i s'endinsa per la boca negra i freda de les presons, segons que en la foscuria, capcot per l'enorme pes dels seus pensaments, que no pot pregonar per l'acció ni la paraula, i cerca allí en l'ambient de terror, de fam i de misèria, l'home que en moments d'exaltació patriòtica va saber comprendre la lògica, l'eterna lògica del poble que li demanava que tirés avant sota la senyera de les llibertats.

Esperem, ara no ens toca altre remei, que un dia el poble serà l'amo absolut dels destins llurs, i escombrarà els mentiders, els falsos, els hipòcrites que parlen tant, que prometen tant, en els primers moments, quan encara la nerviositat els fa víctimes de la por, i després, amb els ressorts del terror a les mans es regiren com cans desagraïts i rabiosos envers el poble que els ha donat la mà, refiat.

Es així la lògica popular, que dintre els seu simplisme tan net i tant humà es malfia del polític que en lloc de dirigir-se a ell en plaça oberta, a la llum del sol, frec a frec, com ho fa tot aquell qui no tem la mirada acusadora de les mares, es tanca en un local voltat de còmplices, parla al contrari per mitjà d'uns altaveus i mobilitza forces armades que li guardin el pas. *No té la consciència gaire tranquil·la*, diu la gent, i la gent, el poble, no s'enganya mai, com no sigui en el moment del traspàs polític, quan amb les ungles brutes encara de sang innocent, el polític dolent, el governant assassí, polsa la lira dels sentiments populars i es prepara per a robar-li tot: diners, vida, llibertat...

FRANCESC OLIVA

Gil Robles ha llençat novament unes gotes del virus hidròfob.

Ho sentim per ell. La nostra teulada fa rampa. Li anirà el virus al nas.

**

Per a construir les escoles Collaso i Gil varen tardar nou mesos. El senyor Pich i Manacor, pressentint el final del seu virreinat, les va inaugurar, però a les columnes que hi havia a l'entrada de l'edifici hi mancaven dos lleons. Ahir varen fer la bastida. Esperem que dintre un any a tot tardar els lleons estaran al seu lloc.

**

L'altre dia vàrem veure, contemplant aquelles caixetes de vidre tan rebufones que hi ha a la plaça de Catalunya i que al migdia solen estar plenetes de xavalla, uns homes comptant mentalment l'import del contingut: tenien els ulls oberts desmesuradament, feien cara de fam. Potser rumiaven una solució al «paro obrero».

**

Havem rebut acompanyat d'un atent B. L. M. del senyor Sampere, bibliotecari de l'Arxiu de la Ciutat, una relació detallada de les bases per al concurs que ha d'assignar el premi Agustí Massana al guanyador.

L'ESQUELLA dona moltes gràcies a l'esmentat senyor. Això prova, si més no, que la pregunta que li adreçàvem en el número anterior ha estat tinguda en compte. Repe- tim les gràcies.

**

A propòsit de l'esmentat concurs, caldria que es fes la deguda propaganda per tal que el sector intel·lectual recordés que l'admissió d'obres restarà tancada el trenta-u de desembre de l'any 1936.

Tractant-se del caràcter de les obres, ens sembla que, en un any,

tenen el temps força justet els escriptors i historiadors que hi vulguin prendre part. ¿No els ho sembla?

**

El gall de Nadal, les neules, i sobretot el xampany, sembla que han acabat d'ensopir les activitats del nostre pseudo-ajuntament. Celebrem que es retornin aviat.

**

No cal dir que sentim verament la mort del cèlebre pallasso Antonet. El que no acabem de digerir és que alguns elements que han fet acte de presència, amb motiu de l'enterrament i que àdhuc han mig plorat, quan va morir Macià no es van moure de casa en tot el dia.

**

Aquest any la fira de pollastres que es forma a la Rambla de Catalunya s'ha vist desanimada com mai. El bestiar era dolent i car. Els venedors de la fira diuen que la

causa de l'ensopiment en les transaccions és deguda als preus que els cobren d'entrada per l'aviram. En aquest pas, a la Rambla de Catalunya, aviat hi vendran sargantanes.

**

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA indubtablement té ascendent en els àmbits de la Casa Gran.

En el número proppassat ens queixàvem dels venedors de tota mena d'articles que es situen a totes hores a la Rambla.

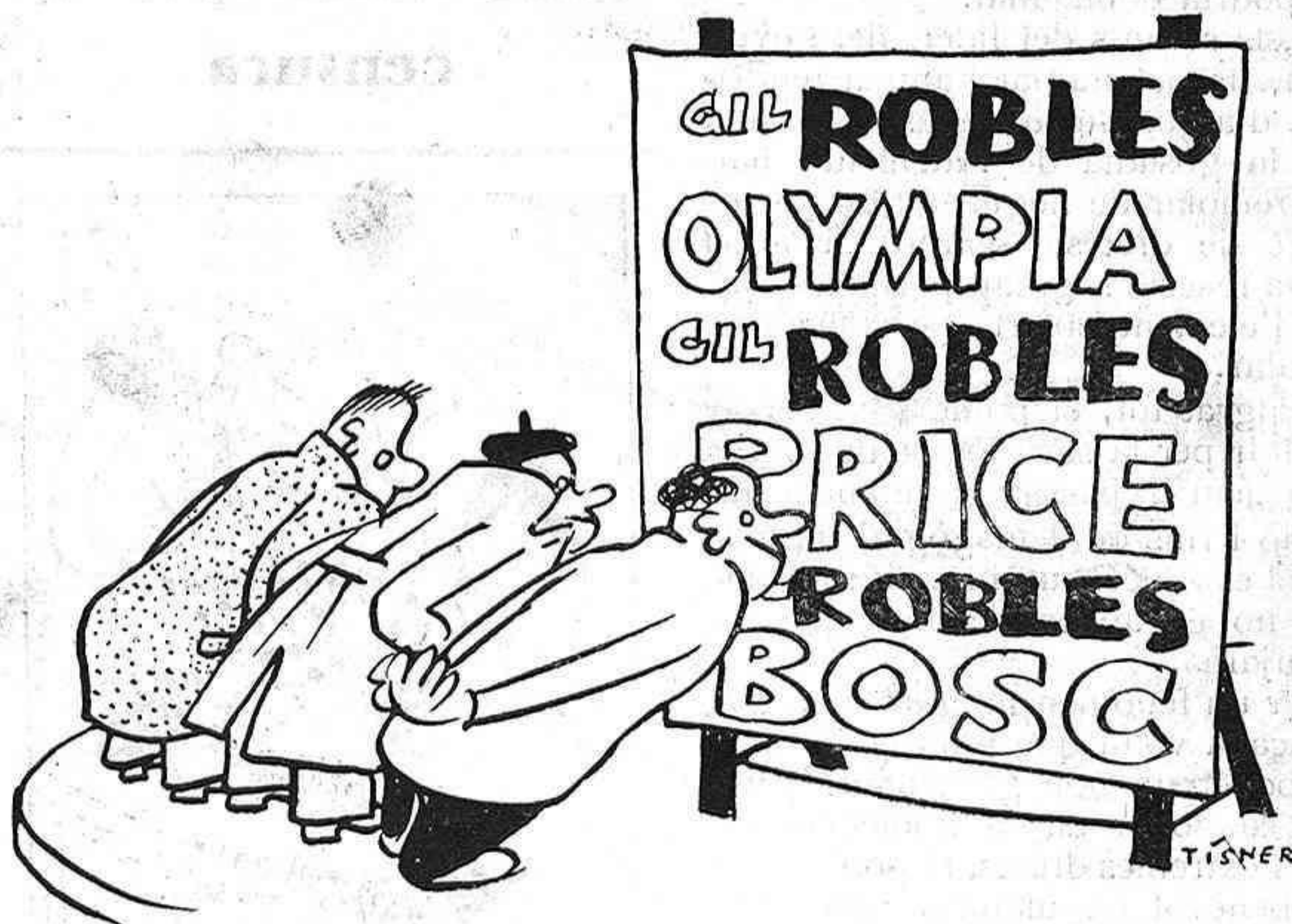
Confessem i reconeixem que la queixa ha estat atesa... Ara n'hi ha el doble.

**

Al Palau de la Portaferrissa propietat del senyor Güell hi ha una exposició d'imatges de pessebre.

L'entrada val una pesseta. Suposem que el baró de Güell no cobra res als expositors. Nosaltres som així de benpensats.

**

—Ens ha fet la Santíssima...
—...Trinitat!

GLOSSARI

Antonet

La mort d'Antonet, el cèlebre "clown" — tenim escrúpol de dir-li pallaso —, ha remogut en nosaltres

els millors records de la joventut, quan, els diumenges a la tarda, ens extasiàvem, en dolça companyia, en les funcions poc variades, gairebé rituals, del circ. L'espectacle del circ és quasi bé tan bell com el teatre, si no ho és més; però així com creiem que el teatre no desapareixerà mai, el circ no passarà tampoc de moda, i es conservarà amb aquest to agredolç d'alegria melangiosa que és el seu encís i la seva glòria eterna.

Ara que l'Antonet és mort, ens vénen, sense voler ni poder evitar-ho, les llàgrimes als ulls, per aquella evocació sentimental del temps en què passàvem encisats la corda fluixa, que anava des de la puerilitat dels jocs de circ a les ganyotes i tombarelles, un bon punt filosòfiques, del clown enfarinat, descendent directe de "Pierrot", l'home caigut de la lluna.

Antonet, com els seus nombrosos i dignes companys d'art joglaresc, ens havia fet riure amb rialla sana, i ens encomanava sovint un optimisme que ens feia espurnejar els ulls amb una emoció que no era alegre del tot, i a costa de ben poca cosa. Donava molt més del que prometia i moltes vegades, les seves capitombes feien bullir l'olla de més d'una dotzena de miseriosos. Bell contrast amb una mala fi de pallasos sobrevinguts que fan riure volent fer el seriós, i que ens arrenquen la pell després de buidar-nos les butxaques, bo i fent jocs malabars amb els ideals més nobles i estimadíssims!

Antonet, en apropar-se l'hora de fer la darrera ganyota, ha tingut un gest que els barcelonins hem d'estimar commoguts i agraits. Ell, italià de naixença i home cosmopolita per haver papallonejat en totes les pistes del món, no s'ha volgut oblidar de Barcelona, la ciutat cordial i acollidora on va celebrar els seus primers triomfs, i a l'hora de la mort ha tingut la gentilesa de disposar que el seu cos reposés a casa nostra, com a la vora de la llar, després d'un llarg i fadigós viatge.

Al palau de la Virreina hi ha una altra exposició d'obres de Fortuny.

L'entrada val també una pesseta. Tot plegat ens fa l'efecte que aquests palaus es tornaran cases de tot a o'95.

**

D'ençà que la mendicitat té caràcter de rifada, tots els dies arriben en magnífics pullmans infinitat de murcians que vénen a fer fortuna.

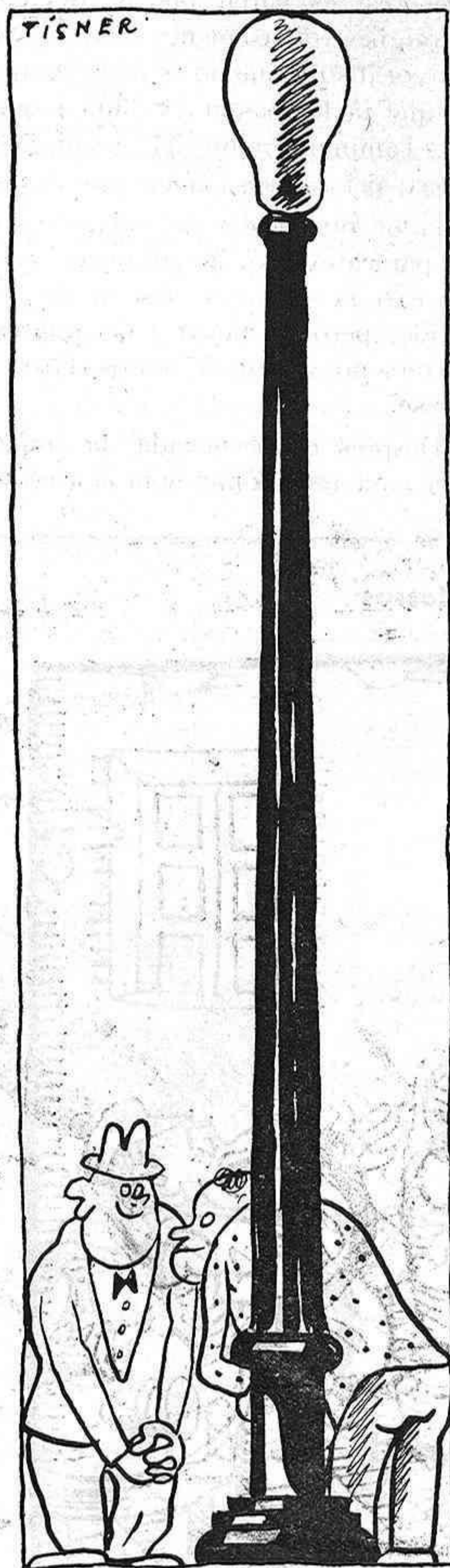
I per si això no fos prou falaguer per a la ciutat, s'han instal·lat una sèrie de tòmbols que, després de les barraquetes del carnet i les masies decoratives de la Plaça de Catalunya, acaben de convertir Barcelona en una capital ideal per a fugir-ne.

**

Les rambles de nit tenen la mateixa il·luminació que la carretera de can Tunis.

Particularment la del Mig. Ara comprem perquè després de la sortida dels teatres hi ha tanta gent que va a les palpentos.

BONA

—He anat al Palau.
—Hi havia concert?
—No: comèdia!

**ANY NOU,
NOVA MARCA**

**20th
CENTURY
FOX**

Nova pedra angular del cinema

Distribuidors exclusius:

HISPANO FOXFILM S. A. E.

**València, 280-282
Telèfon 80121
BARCELONA**

Conte de Reis inacabat

Benvingut sigui i que la nostra terra s'estengui damunt d'ell com una mortalla generosa. La possessió d'un pallasso, com Antonet, ens redimeix i conhorta de tants pallassos indesitjables, pairals i de fora casa, que posen d'austers, amb unghes llargues, o de savis, amb unes grans orelles, una calva i unes ulleres per a dissimular.

Potser vindrà dia que, quan hom proveeixi de mòmies i carcancades ràncies el nostre Panteó d'homes il·lustres, hom hagi de foragitar més d'una patum hostil als sentiments i a l'ànima de Catalunya per encabir-hi, com en un caliu, les despulles d'un artista de cor, com Antonet, que després d'encomanar-nos la seva alegria, ens ha estimat de debò i desinteressadament.

PANICAL

Era una nit freda, freda, freda, tal com han d'ésser aquestes nits tan assenyalsades, per poca decència que tinguin. Feia un fred tan intens que àdhuc l'aire havia agafat un cadarn. Potser, per això, plovia. Després, es varen tancar tots els paraigües. (Tots menys el d'aquell senyor distret que no es dona compte que ja ha passat la pluja i que va caminant amb el paraigües obert, per fer-vos l'efecte que és un aviador que acaba de baixar amb el paracaigudes). Segurament que els carrers s'haurien assecat de seguida, però va nevar i els pobres carrers no van tenir temps d'assecar-se.

Després de la nevada, la ciutat feia molt més bonic, sota el vastís-

sim llençol verd. ¿Quin verd més tendre, oi? Totes les teulades, les voreres, verdes; els fils d'estendre la roba, i els arbres, i els automòbils, verds. I els melons. Tot, tot verd!

¿Voleu que us ho digui d'una vegada? Era la nit de Reis. Els nens (aquells que fan veure que creuen que el nou germanet ha vingut de París) cuiten a deixar les sabatetes, amb els seus foradets a la sola i tot, als balcons. I sembla que, als balcons, en lloc de neu, ha nevat sabatetes. ¡Quina il·lusió!

Ara us volia explicar tota aquella tragèdia de la llar humil, on no hi haurà Reis perquè el pare està sense feina, etc. Però ho deixo córrer. Us ho deuen haver contat moltes vegades, ja. Quines ganes de tenir-ho repetit, no? Fossin cromos, que es poden canviar amb altres... però històries. No, no.

Però us he de parlar, per força, d'un nen humil (i humit, car ja us he dit que havia plogut molt) ja que és un dels personatges més importants del meu conte. Els Reis no passarien, per aquest nen, puix que el seu pare no treballava i la mare li deia que no anés tant per les tavernes i el pare li responia que hi anava a vendre cacauets i tramusos, i la mare tornava i deia que, a ella, no l'enganyaria pas.

Però el nen, de totes passades, va voler posar les sabates al balcó. Conflicte! A la barraca no n'hi havia. Les va posar, doncs, (ell tossut) al marxapeu de l'entrada. Però, què dic! Si el que no hi havia, a la barraca, tampoc, eren sabates! Ni sabates ni balcó. (Però ell, tossut!) Aleshores va posar els seus esclops al marxapeu. I se'n tornà a dintre la barraca fent peucoix amb els dos peus, perquè anava descalç i les rajoles eren molt fredes.

El pare, quan va veure l'actitud del fill, digué:

Manquen matalassos

—Mira, Paula; al meu llit hi manca un matalàs.
—Espera'l, que ara ens el donaran els de la Lliga.

—COMPADRITO: QUE PESOS NOS QUITO DE ENSIMA!

—Pobre infant! I aixecà els braços enlaire, els deixà caure, abatut, i sortí de la barraca cap a la taverna. En ésser a la cantonada, ja xiulava, indiferent a les misèries humanes.

La mare va creure que potser sí que el pare s'havia entendrit. Va confiar en els afectes paternals i va voler suposar que el pare anava a espavilar-se, per a fer Reis per al seu pobre infant. Convençuda que la cosa hauria anat així, es ficà al catre, a reposar.

Com que el nostre infant no tenia gens de son, va pensar:

«En lloc d'anar-me'n a dormir, em quedaré a esperar el pas dels Reis. Jo mateix els demanaré alguna cosa.»

I espera que esperaràs: Les dotze. La una. Altra vegada la una (les dues). Les tres.

Ja clarejava i els Reis encara no havien vingut, ni el pare, ni res. El nen ja començava a passar ànsia. Què fer? Va decidir de ficar-se al seu catre.

Ben fet.

Al defora, feia un fred que pe-lava.

(La cuinera del restaurant havia tret a fora el carrer el cistell de patates. Qualsevol bada, oi?).

I el pare encara no venia.

••

I mireu: ho deixo córrer. La veritat és que no sé com sortir-me d'aquest cònte. No sé qui em fa ficar en la vida íntima de les persones que em són estranyes!

T.

Esports

Cronòmetre

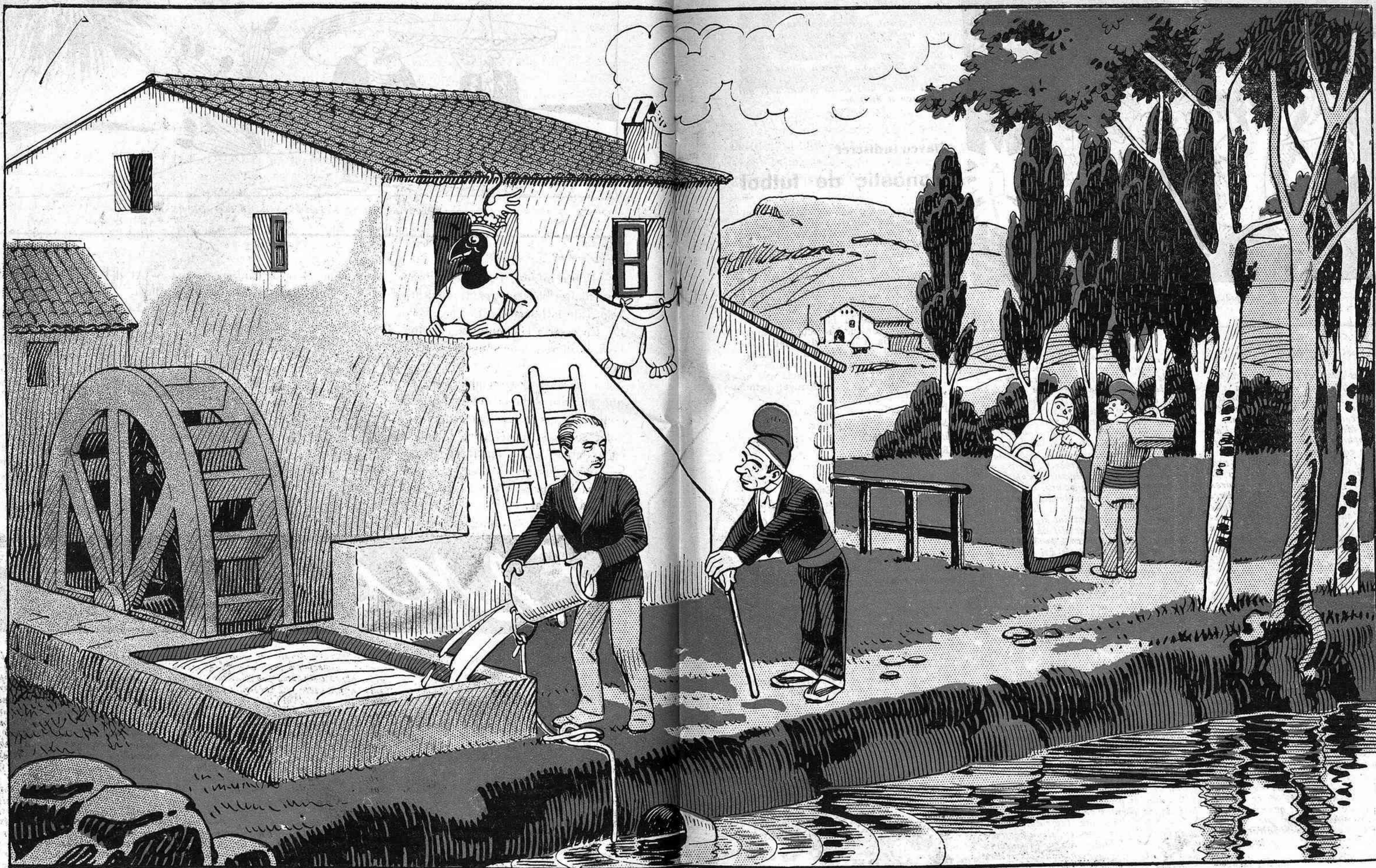
“S'han venut el partit”

Tothom sap que per anar a veure un partit de futbol no cal tenir molts estudis, i que per barrejar-se amb la massa anònima dels espectadors que omplen un camp de joc, el mateix pot ésser un baladrer més, l'advocat i l'home de cultura, que el representant més qualificat de l'analfabetisme. Això fa que l'escèptic, el qui té el do d'acudir al partit de futbol mantenint un punt d'equilibri i de serenitat, quan senti que un espectador crida i insulta grollerament l'àrbitre, pensi que el crit l'ha llençat un analfabet i que, en girar el cap per veure l'home que crida i gesticula, sovint es

trobi amb el senyor de bona presència que té aspecte d'advocat i de persona culte, però que portat pel moment d'exaltació agafa tota l'aparença de l'energumèn.

Es un fet psicològic que més o menys s'ha descrit sovint; d'aquest cas de suggestió-ambient, n'ha sortit moltes variants. La massa baladrera que sovint arriba a la insensatesa, el mateix pot agafar males intencions d'agredir: un àrbitre, que de protestar sorollosament contra els jugadors d'un equip que un partit darrera l'altre ha ovacionat amb fanatisme, per un sol dia que es trobi amb un rival que jugui amb més encert que l'equip propi i que aquest resulti batut a casa seva. Llavors el fanàtic desequilibrat i anònim diu que s'han venut el partit o que l'entrenador és un infeliç, que l'haurien de tan-

car en un manicomi, i que la directiva del club ha de dimitir perquè no sap per on camina. Això acostuma a passar quan el partit s'ha jugat amb correcció i les coses han anat sempre com una seda, fins al punt que la encertada tasca de l'equip vencedor i el desencert del vençut no han deixat marge per protestar contra un jugador del bàndol contrari amb intencions agressives per no haver-se produït cap violència, ni reclamar a l'àrbitre un ofsaid imaginari o un penal per consolar-se almenys dient que l'àrbitre ha estat el causant de totes les desgràcies. El que hauria d'ésser més noble, reconèixer els mereixements de l'enemic, és difícil de fer-ho entendre a la massa anònima i baladrera. Un per un, individualment, dos dies després del partit potser fóra possible convèncer aquells mateixos ciutadans capaços de totes les insensateses en l'ins-

TIRAR L'AIGUA AL SEU MOLL —Ara que, no es pensi, jo sóc neutral

—Era un inadaplat... Mai no havia estat gestor!

tant d'exaltació impetuosa i desequilibrada.

En les dues darreres dates del campionat de Lliga jugades a Barcelona s'ha produït el fet paradoxal d'una repetició del mateix cas a les Corts i a Can Ràbia: el Barcelona fou batut primer a domicili pel Madrid i (oh caprici de l'atzar!) l'Espanyol també, al seu camp, per un altre equip també madrileny.

En abdos casos hom no va tenir ocasió d'advertir al camp la presència de l'àrbitre. Els partits es desenvoluparen normalíssimament i la tasca dels àrbitres també, fins arribar al punt que el públic s'oblidà de l'etern «Cirinèu» per desencadenar tota la virulència de la seva exasperació en els equips que tan sovint ha encoratjat al mateix lloc on eren batuts per un rival que en dia d'encerts els superava.

El Madrid va batre el Barcelona per 3 gols a cap i més d'un soci d'aquells que no han tingut temps de posar afecte a un club perquè acostumen a fer-se socis de l'equip que guanya, estripà el carnet que acabava de treure aprofitant el jubileu de principi de temporada, que concedeix l'entrada franca sense pagar la quota d'ingrés, i trameté al club una carta amb termes violents que si be podia ésser plena de faltes ortogràfiques, no hi mancava pas un sentit ben acusat d'estúpidesa: més d'un senyor elevà protestes amb termes literaris, recollides per algun diari esportiu en les quals s'afirmava que per la manca de tal o tal altre jugador a l'equip, s'havia perdut el partit com si, amb el sol fet de jugar aquell element que hi mancava, els jugadors del bàndol vencedor, per art de màgia haguessin de restar quiets al camp, el mateix que la dona de Lot convertida en estàtua de sal, per deixar que l'equip batut fos el vencedor i fer el miracle que el marcador no senyalés un rotundíssim tres a zero de diferència.

I a Can Ràbia? Ah! a Can Ràbia aparegué precisament quelcom que acredi-

taria per aquell sol fet, si no per la tradició, el nom que porta l'antiga barriada de la carretera de Sarrià. Vèncer l'Athlètic que va a la cua de la competició, i saber que el club madrileny es troba excel·lentment relacionat amb l'Espanyol fins al punt d'haver fet enguany un viatge a les Amèriques cooperativament, fou pels fanàtics inconscients una revelació claríssima que el club s'havia venut el partit, per afavorir l'amic i animar-lo que tirés endavant la competició amb més encert que fins ara. No els deia res la migrada puntuació del club propi que, amb sis punts després de vuit partits, pot ésser un candidat significat per quedar a la cua i descendir de categoria; no els deia res la reacció produïda a l'equip els últims moments del partit bo i jugant desesperadament perquè el tres a dos favorable a l'Athlètic fos almenys un empat honorable; no els va dir res tot el que un partit darrera l'altre havien tingut per bo aquells mateixos jugadors que arribaven a insultar grollerament i que sovint havien defensat parlant amb amics, en veu ben alta i en llocs públics, com a mereixedors de l'internacionalisme i afirmat, convençuts, que el seleccionador nacional camina a les fosques i que hauria de fer una visiteta al camp de l'Espanyol per convèncer-se que allí juguen elements mereixedors d'una selecció.

La protesta arribà més enllà. Un grup d'exaltats envai després del partit les escales del «xalet» (inconvenients de tenir l'oficina social al camp de joc) i amb actitud no gaire agradable pujà reclamant la pressència dels directius amb paraules grolleres i ofensives i al·ludint determinades persones que al club blancblau tenen càrrecs de responsabilitat.

Lamentable, senyors, lamentable! Cal que els aficionats, que acudeixen a camps catalans no s'oblidin d'aquella aurèola de sensatesa que generalment els crítics esportius de casa i fins els de fora hem atribuït car rebent bé els equips

forasters que vénen a visitar-nos es dona una prova de correcció i de sentit comú; cal, per damunt de tot, tenir el sentit de la incondicionalitat al que es nostre, l'afecte al que ens pertany per ésser ben dignes d'una fama que sovint pot semblar immerescuda i perquè certes actituds, no puguin donar lloc a creure que, al futbol, hi va massa gent; que hi sobren més de la meitat dels qui acostumen a anar-hi.

AQUELL

Altaveu indiscret

Pronòstic de futbol

No vam quedar del tot malament ni del tot bé amb els pronòstics del diumenge. Anunciàvem, a Madrid, un 4 a 2 a favor del Madrid i el resultat fou un 5 a 4; vam pronosticar un empat del Barcelona, a Pamplona, i un minut abans d'acabar, quan el partit anava a quedar empatat a zero, tingué l'encert el nostre representant de marcar un gol que quasi bé se'l va trobar. No ens dol en aquest aspecte la fallida.

Vam endevinar que l'Hèrcules guanyaria el València, i del resultat del camp de l'Espanyol numèricament no quedarem del tot malament; pronosticàvem un 3 a 2, amb l'única diferència que el donàvem favorable a l'Espanyol i fou a la inversa.

Partits per a la propera data:

Madrid-Ossassuna: 3 a 1.

Barcelona-Athlètic de Bilbao: 2 a 1.

Ràcing-Betis: 2 a 0.

Sevilla-Hèrcules: (Victòria mínima del Sevilla).

València-Espanyol: (Empat.)

Oviedo-Athlètic de Madrid: 5 a 2.

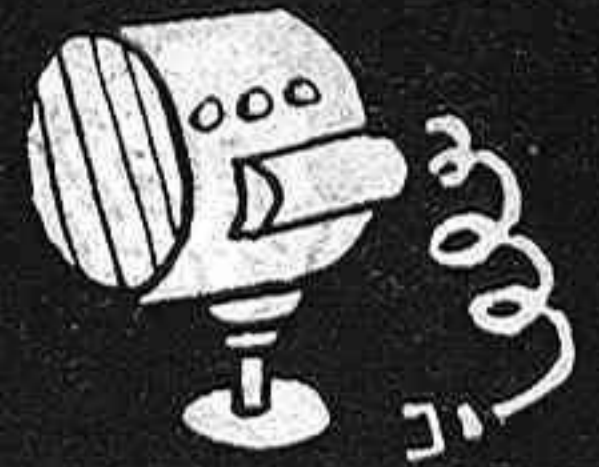
**

Aquests dies tenim a Barcelona el goig d'haver assolit quelcom més de grau en l'internacionalisme esportiu; comptem amb un campionat mundial de catch-catch-can, i amb un frontó on juguen dones amb raqueta. Els dos espectacles posen de relleu dos aspectes de la bellesa física del muscle; la de l'atleta fort i perfecte i la de la figura plàstica de la dona incorporada a l'esport professional en certa modalitat nova i atractiva.

Així com les curses de llebrers han donat també prestigi a Barcelona, la sala del Price i el Txiki-Alai acaben d'arrodonir aquesta impressió de grans urbs esportiva.

Cinema

L'altre dia comentàvem com cada vegada era més difícil recordar els títols de les pel·lícules. En una recent cartellera llegim: «Hombres contra hombres», «Abajo los hombres», «El hombre que sabía demasiado», «El hombre Lobo», «El hombre que hacía milagros» i «Cosas de los hombres».

...*Hombre, hombre!*

**

Al Fèmina fan «Ana Karenina», amb Greta Garbo, Frederic March i Freddie Bartolomew.

Encara no l'hem vista. Però amb la llista dels intèrprets, el nom del director i la marca productora en

tenim prou per creure que ens agradarà.

**

Al Catalunya ja són a la segona setmana de «La Verbena de la Paloma», També arribà i depassà aquest espai de temps «El precio de un beso» i «Del mismo barro». De manera que no cal fer-ne massa cas.

**

Aviat veurem «El Secreto de Ana María». Vaja, veurem... Veuran!

**

Hem Shirley Temple en aquell film deliciós que és «Simpàtica huerfanita». Els el recomanem. Paraula!

**

«El somni d'una nit d'estiu» està molt bé. Molt rebé. Molt, molt rebé... Potser massa i tot, no?

**

S'apropen els «Darrers dies de Pompeia». Brrrrrrrrrrmmmmmmmm! Aparteu les criatures! Es un film o, naturalment!

El catch

Ho confessem: som uns endarrerits i uns enemics del progrés.

Aquesta afirmació ens la vàrem fer nosaltres mateixos l'altra nit en sortir de veure un combat de «catch». I n'hi ha per dir-ho! No ens va agradar, i, el que és pitjor, ens va posar la pell de gallina.

Vàrem anar a la sessió accedint a la invitació d'un amic, el qual ens va assegurar que es tractava d'un es-

port molt viril i molt noble. Al principi refusàrem la invitació, car dies abans havíem llegit el reglament i pel seu contingut endevinàrem que l'espectacle no seria del nostre gust. Tant, però, fou la insistència, que no tinguérem més remei que acompanyar-lo.

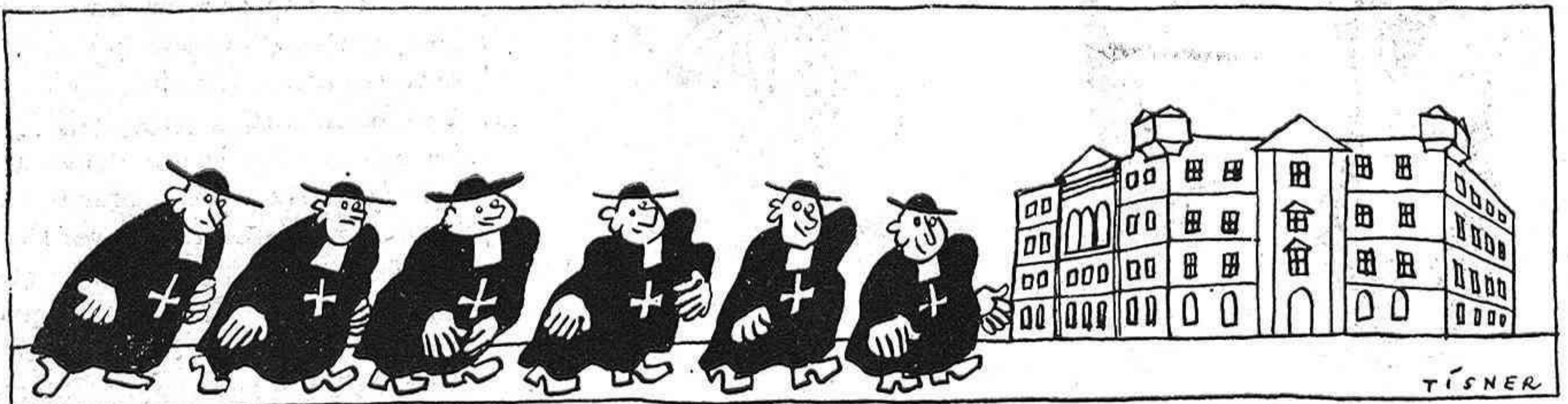
Quan entràrem, al «ring» ja hi havia dos senyors, alts i cepats com a 2, santpau 2, que es dedicaven a l'entretinguda tasca de fer-se malbé les costelles i de trencar-se la nou del coll.

¡ Ah, fillets! ¡ Com s'hi engrescava la gent!... Cada vegada que un homenàs d'aquells llençava l'altre contra les cordes, la gent avalotava i demanava que el matés d'una vegada. Fins i tot vaig sentir com una senyora demanava un ull del caigut per fer-se'n un afibllall.

Després d'unes quantes giravoltes, uns dels 2 santpau 2, va ésser llençat contra els espectadors, els quals varen tenir cura de rematar-lo.

Després li donaren aigua-naf.

J. M.

JESUITA QUE TORNA

croniqueta de la setmana

Londres. — El Tàmesis augmenta el corrent. Ara ja surt del corrent.

El riu ha rebut un telegrama d'adhesió del seu col·lega Manzanares.

Sidney. — La Federació australiana d'homes de mar s'ha declarat en vaga de remes caiguts.

Els tals remes han caigut damunt el cap dels patrons.

Burdeus. — S'ha calat foc a l'emissora local. Com que s'han trencat els discos, l'eminent pianista Paderewskikoff no ha pogut donar el seu concert.

Moscou. — Els diaris donen gran importància a un projecte d'aliança d'Alemanya i el Japó contra Rússia.

Es proposa cedir aquesta aliança al senyor Mussolini.

Lisboa. — Ha mort una anciana de 104 anys, que deixa 17 fills i 74 néts.

Poques vegades queda tanta gent orfe d'un cop.

Cartagena. — Sembla que vindrà ací el pare del fill de Línbergh, al qual persegueixen els gangsters per tal de raptar-li el segon fill.

Hi ha gran expectació. Hom suposa que els gangster també vindran a establir-se ací.

Gibraltar. — L'esquadra francesa fa maniobres. Com els radicals, vaja!

París. — França ha aprovat els pressupostos.

Per 269 vots contra 17.

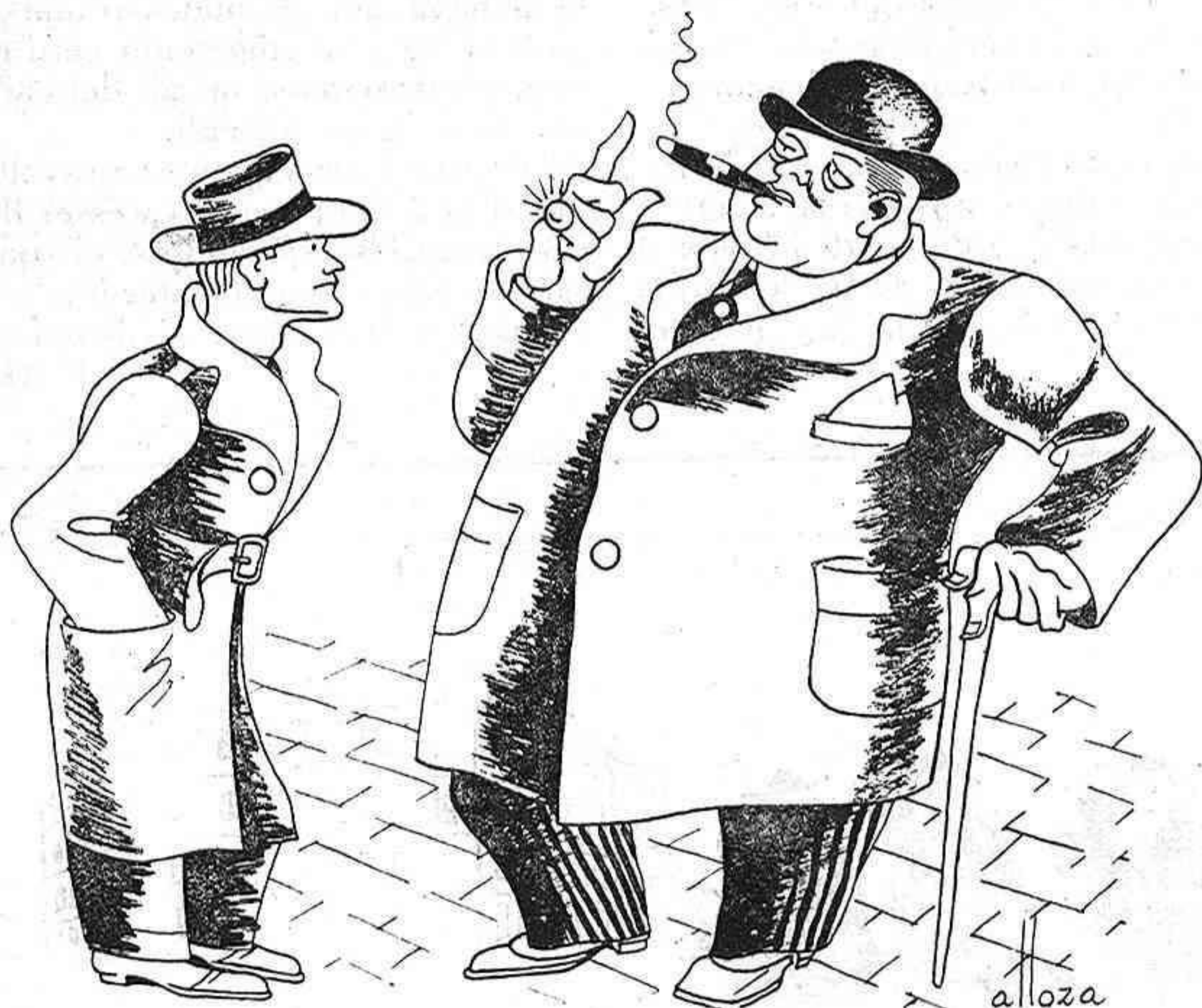
Quan ho sàpiga Chapaprieta!

Desenmascarant un cínic

Sempre que al nostre país es parla de Teatre Amateur surt el nom d'un no prou conegut camiser, el senyor Joan Fernández, pertanyent a la raó social «Puig-Fernández». Deiem que no era prou conegut i anem precisament a fomentar la seva popularitat. Val la pena.

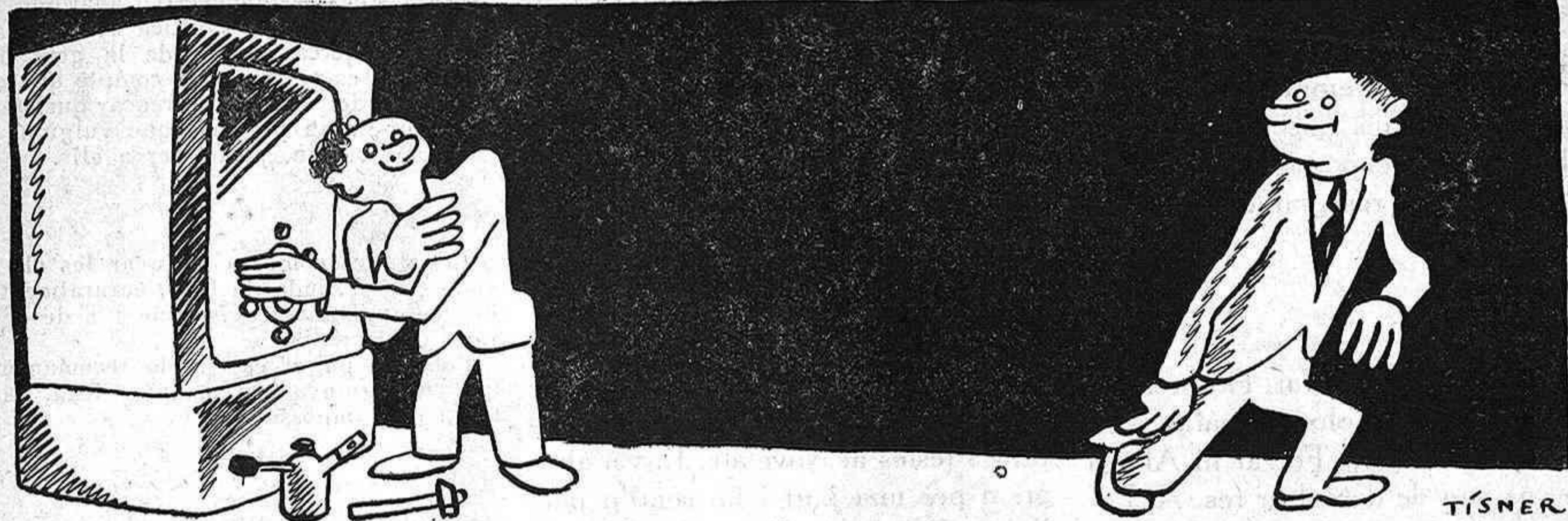
El tal senyor Fernández és allò que em podríem dir un «camaleó de la política». Durant tot aquests mesos darrers l'hauríeu pogut veure en sessió de transformisme continua. Es passava un dia a la Generalitat, omplint de fum el cap del senyor Durán i Ventosa explicant-li que si era un lligaire acèrrim, que si l'admirava tant, etcètera. Tot plegat, per tal d'aconseguir un empleu, o, almenys, una subvenció per al seu Teatre Amateur. ¡Un altre dia ja explicarem on van a parar aquestes subvencions (Pro-Teatre Amateur.)

L'endemà era a l'Ajuntament, explicant detalladament al senyor Pich i Pon les tendreses i els afectes que sentia pel Partit Radical, al qual afirmava militar, etcètera, etcètera... Tot plegat, per veure d'obtenir un empleu... o una subvenció.

—Ja ho veu: em foragiten! I això que hi treballava com un lladre!

alloza

SACRIFICI

Això ha durat molts dies. I entretant, l'home seguia pertanyent a un centre d'Esquerra, a espatlles del qual obria un altre centre (en una botigueta, pel seu compte. Ací surt l'esperit de botiguer) per tal de provocar escissions, de les quals poder aprofitar-se.

Aquest és el senyor Joan Fernández. «Ecce Homo»!

I aquest és el senyor que va per aquests móns de Déu assegurant que el nostre setmanari pertany al partit Radical!

L'emissió d'avui

Bon dia! Com va, aquesta salut? Vaja... vaja!... Aquí és l'emissora E. A. 3. B. Q. Comença l'emissió d'avui. Retransmissió de l'acte del Teatre del Bosc, de Gràcia:

«No hay jefe jefe como el jefe del jefe.»

Ara connectem amb el Circ Olímpia:

«No hay jefe jefe como el jefe del jefe.»

I ara amb el Gran Price:

«Que jefe, el jefe del jefe! Como jefe!»

La direcció de les Japs ens prega que advertim als senyors ràdiooients

que això que han sentit, ho han de traduir al català que ara es parla.

Butlletí del temps facilitat pel servei — servicio — meteorològic — meteorológico — de — de la — la — Generalitat — Gneralidad — de — de — Cata — lunya — luña. Primer en català:

«El cel, cobert. La mar, plana. Fred a tota la península. Vents fluïxos del nord. Cirrus, Cúmulus, stratusperlos. Temperatura màxima: 62 graus a l'Equador. 30 graus sota zero al Pol».

Ara, en espanyol:

«Fonda «El Cielo», cubiertos a 3 pesetas. La mar, la mar de llana. Frío en todas las regiones hermanas. Vientos flojos del norte. Cirrus, cúmulus i stratus. Temperatura máxima, 62 grados al Ecuador. Mínima 30 grados bajo cero al Polo Jockey Club».

«La, la, la, do, do, do, re, mi, mi, mi, fa, sol, fa sol, la, la, la, si, si!».

Què els sembla? Bé? Pleguem, doncs! Ara és quan tiren les cadires a l'escenari!... Passi-ho bé tinguin!

Teló enlaire

Com tots els anys Nadal mata el teatre ensems que el gall

NOU

Primer. «La canción del desierto» de Padilla Bravo i Maldonado, va deixar el teatre tan desert que els acomodadors podien seure tranquil·lament a la primera filera de seients. Era més «desierto» el pati que l'obra...

Després «La mesonera del llano». Aquest «llano» no podia ésser altre que el de la Boqueria, tractant-se del noi Ros.

Es una obra d'espardenya pura, la qual cosa vol dir que és pedestre de cap a peus.

VICTORIA

El mateix Padilla Bravo etc...., va estrenar «La Dama del Sol» que, si hem de dir la veritat, ha deixat l'empresa a la lluna de València.

L'obra és d'ambient mallorquí, i, pel que es veu, tant el músic com el llibretista saben tant de la terra de Lull com nosaltres sabíem d'Abissínia abans de la guerra. Allò, de Mallorca, l'únic que en té és el regust d'ensaïmada. Es clar que els autors de Madrid tenen bona fama... a Rosillo, li varen pagar tota mena

de dispeses perquè assistís a l'estrena, i Rosillo ha tancat dos teatres amb aquella gràcia tan madrilenya. Creiem que, als empresaris, els està bé. Ja fa temps que els autors de Madrid fan exportació de raves. Doncs que els roseguin els empresaris badocs.

TIVOLI

El ranxo s'ha agafat. Ho pressentim. Sentíem l'olor d'agafat. Primerament ni Tino Folgar ni Aliaga no ens han de descobrir res. Al Palace no hi varen portar una pesseta, i això que era més baratet que al Tivoli.

ROMEA

La Síngerman ja no sap què fer. Pressentim que el més imminent que farà serà plegar.

**

¿Què diria el lector si Pius Daví i la seva companyia debutés, contra del que s'ha afirmat, al teatre del carrer de l'Hospital?

**

¿Què diria, si en Santpere plegués del Còmic i debutés a l'Espanyol?

**

—Que és de la Ceda, vostè?

—I ara! Per què?

—Com que mira contra el govern...

Alfonsito Roure i Begues ha escrit una obra per a l'Espanyol. Contra del que el públic espera, no hi haurà deshonrades honrades ni fills reconeguts.

L'autor de l'obra està d'enhorabona. I suposem que el senyor Roure també.

NOVETATS

Amàlia, Amèlia i Emília (abans Màlia, Mèlia i Mília) ha estat l'obra de les festes al Novetats. Ens n'alegrem per una part i ho sentim per l'altra. Pressentim l'èxit d'«El rei de la llana».

**

Pius Daví i Maria Vila debuten amb una obra de Segarra. Per tal de sentar un precedent de debut no està mal pensat.

Una cosa ens atrevim a recordar. Que fóra la primera vegada que Segarra donaria cinc cèntims de benefici al Paral·lel.

Es el mateix que si Gastó Màntua, Alfons Roure Begues, Mata de Hierro (Alfons) i Vidal i Planas (ídem) estrenessin al Barcelona.

EL DE LA LLOTJA

ESQUELLOTS

Tothom està convençut, des de l'extrema dreta a l'extrema esquerra, passant pel mig i per les vores, que el Cinisme — amb lletra majúscula — és la bandera.

«La Veu de Catalunya» del dia abans dels Innocents, deia per exemple, referint-se a les esquerres:

«...Es queixen de manca de llibertat i poden dir en llurs mítings i escriure en llurs diaris tot el que els dicta la passió o l'odi.»

¿A qui vol fer creure, l'òrgan de la «agent de bé», que no hi ha censura?

Que passi per les redaccions dels periòdics republicans i catalanistes i s'atiparà de veure galerades amb més creus que un cementiri o que el pit d'un «bizarro».

**

Un altre dels tòpics del cinisme més aferrissat

, és el que ells

representen l'ordre i la pau contra un suposat front revolucionari i anàrquic.

Ací no hi ha més política confusionària i anàrquica que la de la gent de dreta. No es volen donar compte que el 14 d'abril del 1931 es va trencar quelcom que no refaran per més que vulguin, i com més burxin, pitjor per a ells.

**

Les dretes compten guanyar les eleccions amb l'ajuda de Déu, naturalment, de les tupinades, dels diners i de les rates de sacristia.

Pel que pugui ésser, els recomanem que encenguin un ciri a Santa Rita, patrona dels impossibles.

**

En els darrers mítings celebrats per la Ceda i, especialment, en els tres del darrer diumenge a Barcelona, el Jefe! Jefe! Jefe! ha abocat el càntir de la seva oratòria pel broc gros.

Té tota la impetuositat d'una haca jove i la rabiola d'un vell xaruc carregat de mals humors. En realitat, malgastada en salves el tresor de projectils que li han donat els qui el mouen des de les cavernes sagrades. És més efervescent que feridor. És el que en diríem un sidral.

***

El lema dels cedistes és «Presente y adelante», el qual, traduït al català, deu valer per «Salut i peles».

***

En un dels mítings de la Ceda celebrats el diumenge, en aquesta ciutat en tothom té dret, en adreçar-se el senyor Jover Nonell,

al públic que l'escoltava, ho va fer en català, per tal que no fos dit. En el públic, però, es va promoure una reacció de «patriotisme» marca Royo i l'orador fou interromput amb exclamacions de: «¡Hable en castellano!». Que és el que havia d'haver fet, car ningú no pot enganyat ja ningú.

***

De moment sembla que Gil Robles i tots altres elements integrants del bloc, convertit en pastetes, ha estat allunyat

—I Makalé, què?

—El Makalé és a l'aiguera.

—Vaja! Ara podré anar amb l'americana descordada!

que ens ha caigut damunt en aquests darrers dos anys. Ah! i unes tisores ben llargues per tallar les ungles dels rampinyaires!

***

Segons sembla, el cèlebre i massa conegut *Milianu* s'apressa a tornar a Espanya per tal de preparar-se del tripijoc electoral. J

***

Hi ha una colla d'escrivents mercenaris a sou de les dretes, que volen fer mèrits i justificar la xavalla que els llençen al rostre, difamant els homes de la República i de la Revolució autèntica.

Abusen de la censura... per als altres, i, sobretot, que estigui prohibida oficialment la prostitució pública, perquè si haguessin de passar per la revisió d'higiene, no podrien escriure... ni amb cartilla.

***

I ara que parlem de cartilles, què farem del carnet electoral?

de les delícies del Poder, i que han fracassat les maniobres que portava, totes amb l'encuny de l'A. M. D. G.

Això és el que sembla, i tant de bo no ens equivoquem. Ara;

Segons el mateix Cirera Voltà, ells són partidaris d'un Estatut en el qual no es concedeixi a Catalunya l'ordre públic, ni la justícia ni l'ensenyament... Només voldrien la facultat de remenar les cires des de l'Institut de Sant Isidre.

***

Calvo Sotelo treu foc pels queixals. Hem llegit que anava amunt i avall dels passadissos del Congrés, demanant

***

Els Reis ens han de portar eleccions, amnistia, república, autonomia i sancions per als culpables de l'onada reaccionària

CORRESPONDENCIA

CORRESPONDENCIA

Vas. — Ciutat. — El dibuix està bé, però és un «trio» massa vist.

J. P. — Manresa. — No té res a veure l'una amb l'altra.

Sanet. — Ciutat. — Posi's ulleres negres: van molt bé per despistar certes valenties.

J. M. — Tarragona. — Prenem nota i precaucions. Agraïts.

Andrúma X. X. — Ciutat. — No es pot publicar. Semblaria un anunci.

Anita. — Faci'ls amb un to humorístic.

Al Gran Price, Cirera Voltà va demanar que els fos analitzada la sang, i hom veuria que era ben catalana i que no hi porten ni una gota de sang jueva.

Si els anàlisis es generalitzessin, 'es coses que els hi trobaríem, Mare de Déu!

***

**La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna**

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Àngel, 20

—Apa, surt, si goses!